

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred dve kroni za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. — Naročnina se pošilja na upravištvu „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Slab in dober tisek in njega posledice.

(Mladenič Fr. Zelenik.)

Kdor hoče ohraniti življenje, naj se ogiblje strupa. In kakšen je strup, ki ugonobi naše dušno življenje? Je različen in povsod razširjen, a najbolj grozovit in najbolj razširjen je v slabem tisku. O, koliko jih je, ki so bili nekoč verni, a zdaj so mlačni, morda celo odpadniki od sv. cerkve. Hudožni spisi so jih pripeljali na pot pogube. Zakaj joka oni oče ali ona mati nad svojim neubogljivim sinom? Mnogokrat vsled hudobnih spisov in knjig, ki so mu zastrupile dušo in srce, mu vzele poštenje pred dobrimi ljudmi. Ker pil je in se napajal s strupom, ker je rad prebiral slabe knjige in časopise, ki napadajo vero in sploh vse, kar je krščanskega. In gorje mu, kdor tiska knjige in časopise, ki imajo namen pohujšati krščansko ljudstvo, posebno mladeniška srca. On je morilec dušnega in telesnega življenja. — O, koliko krat koga oslepijo, mični naslovi, lep papir, vabljev tisk, prijazen slog, okusni okrasji, ognjeno opisovanje, in vsega tega se poslužujejo s satansko umetnostjo le naši nasprotniki. Neobhodno je tedaj potrebno, da se krščanski vzgojitelji z orožjem zoperstavljajo orožju, da iz rok mladih gojencev iztrgajo strup, da slabim knjigam nasprotujejo z dobrimi. Gorje, če bomo spali. Katoliški tisk ima nalogo, zamoriti hudobne namene cerkvenih sovražnikov in podpirati delo dušnih pastirjev. Zato so katoličani dolžni odpovedati se slabemu tisku, dobrega pa po svoji stanovski moči krepko podpirati, da se vzdiguje k življenju in prospeva. Kakor sta dobra jed in pijača koristni za telesno zdravje, tako je dobra knjiga potrebna za dušo; nasprotno pa mori svojo dušo, kdor bere veri in narodu sovražne knjige in časopise. Povej, s kom občuješ, in ti povem, kdo si. Ta pregovor lahko obrnemo na knjige: Povej mi, kaj bereš, in ti povem, kaj boš! Dobro branje nas utrdi v veri in nam jo pokaže v polnem svitu, da jo moramo ljubiti in spoštovati. Zato kliče sv. Frančišek Saleški: „Imejte vedno pri sebi kako pobožno knjigo in berite jo vsak dan nekoliko, kakor bi brali pisma, če bi jih vam svetniki poslali iz nebes ter vam v njih pokazali pot v nebesa in vas vspodbujali hoditi po njej“.

Dobre knjige in dobri spisi so nam tudi dobri prijatelji, ki nas spominjajo brez ostrogi, nas osrčujejo, ki nas uče, ne da bi nas utrudile, ne da bi nas užalile. Ni lepše stvari, kot je lepa knjiga. Veste zakaj? Ker dobra knjiga je izraz, podoba, jezik lepe duše, in ker ni nič tako lepega, kakor lepa duša. Dobre knjige nam govore o junaštvu in o kreposti naših pradedov in nam vzbujajo željo v srcih po posnemanju. Govore nam o krepostih velikih mož, o stanoovitosti mučnikov, o čistosti tolikih devic, o pobožnosti tolikih spoznavalcev, o velikodušni bratovski ljubezni kristjanov. In kadar smo žalostni in ne najdemo prijatelja, da bi nam lajšal žalost, takrat je dobra knjiga najboljši tolažnik. (Ta mi odgovarja na to, in

druga na druga vprašanja. Nekateri mi pripovedujejo o minulih dogodkih, druge mi odkrivajo skrivnost narave, moč božjo, te me uče živeti dobro in srečno umreti, zopet druge mi s svojimi nauki ublažijo težave, nekatere tolažijo mojo dušo v trpljenju, zopet druge me uče, kako naj se ravnam v skušnjavah — konecno me vodijo po dobrih potih in zadostijo vsem mojim potrebam. Pri njih je življenje sladko, mirno in srečno. Pred vsem je toraj treba, da preskrbimo dobrega branja mladini, iz mladine se bo razvila prihodnja družba, mladino bo pa ohranilo pošteno, dobro čtivo. Dajte mladini dobrih knjig in časopisov, ako hočete imeti poštene državljane! Prosim vas, stariši in učitelji, pazite dobro! Naslovi nič ne povedo. Predno date otrokom knjigo, berite jo sami, ali pa se posvetujte! Tu se gre za vero in za dobro tistih, ki so vam najdražji na zemlji! Varujte mladino pred slabimi knjigami, pred slabim časopisjem. Slabe knjige in slabi časopisi so tisti, ki smešijo verne ljudi, in ki zaničujejo duhovski stan. Tako knjigo, tak časopis zavrzite s studom, nikdar ga ne pogledajte! Dandanes se veliko bere in bere, zlasti hudobne spise. Liberalni in socialistični časopisi, nenravni romani, listi odpadnikov se širijo na vse štiri vetrove; prikradejo se v hiše velikašev v lični obliki, in v kočje ubožcev v cenejši izdaji, in povsod sejejo brezbožnost in nenravnost, strup slovenski domovini. Kaj je storiti? Ali naj pustimo, da slabo časopisje še nadalje pleni in razširja strup? Če hočemo ohraniti zastavo naše sv. vere, ohraniti svoje pravice, svojo prostost, tedaj le kličimo:

„Trdno dajmo se skleniti,
Sloga pravo moč rodi;
Vse lahko nam bo storiti,
Ako združimo miči!“

Zakaj bi se morali ravno mi podvreči sovražniku? Ali smo morda manj ko naši nasprotniki, brez pravice do prostosti? Mi, sinovi prave vere, katero je prinesel na svet Jezus Kristus, zakaj bi je ne branili za se in za svoje sinove. Kdor ljubi svojo vero in domovino, ta ne more ostati nebrizen, videč, da je slabi tisk najmogočnejši apostol zla, ki skuša uničiti vsako versko delo in zadušiti vsako katoliško vzgojo. Proč s takimi knjigami in časopisi! Ogibljimo se takih ljudi, takih družin, v katerih se nahajajo slabi časopisi, ne prestopajmo praga tiste trgovine, tiste gostilne, v kateri se nam ponujajo časopisi, ki govorijo zoper domovino in vero! Ne kupujmo, ne berimo, ne podpirajmo liberalnih časopisov! Vsak vinar, katerega damo za slab časopis, mu je v podporo — je orožje, katero damo tistemu, ki vsak dan nas mori in pripravlja domovini pogin. Podpirajmo z veliko požrtvovalnostjo katoliške liste! Razširjajmo jih in se zapišimo v društva, ki skrbijo za razširjanje dobrega čtiva!

Skrajni čas je, da se začnemo resno zoperstavljati pogubnim liberalnim listom, in da začnemo z vso marljivostjo razširjati dobre knjige in časopise! Varujmo pa zlasti nedolžno mladino, da se ne bo napajala iz studenca strupenih knjig in časopisov!

Hvala Bogu, da se med nami Slovenci čedalje bolj deluje za razširjanje dobrega čtiva! Množenje dobrih knjig in katoliških časopisov med našim narodom je znamenje duševne delavnosti, katero moramo hvaliti in smemo pričakovati boljše bodočnosti. Le srčno naprej, vedno bolj goreči za to plemenito delo!

To vam kliče, bralci „Našega Doma“, slovenski mladenič.

Okoli po svetu.

Državni zbor je zaključen. Dne 5. t. m. je ministrski predsednik Bienert nenadoma zaključil zasedanje državnega zbora. Na zunaj se zatrjuje, da se je to zgodilo valed burnih prizorov, ki so jih v zbornici povzročili češki radikali. Ministrstvo je namreč zbornici predložilo načrt zakona, na podlagi katerega bi se napravil mir med Čehi in Nemci. Češki pa tudi nemški radikali so zagnali proti njemu tak krik, da se ga sploh ni moglo niti prečitati. Tudi vlada ni nedolžna pri tem. Vodja trgovinskega ministrstva dr. Mataja je namreč češki jezik označil kot „dopusten“ v notranjem poslovanju. Vznemirjeni Čehi so zahtevali, da dr. Mataja prekliče razžaljeno besedo. Bienert, ki je hotel ustreči tej želji Čehov, se je grožnje Nemcev ustrašil in je zaključil državni zbor. Saj pa si vlada itak ni znala drugače pomagati iz stiske. Dnevni red je bil namreč zabarikadiran z nujnimi predlogi. K sklepu so se poslanci stopili, se metali po tleh in klopih, se ruvali in davili. Ko je pretep med Nemci in Čehi ponehal, je zadonela po zbornici cesarska himna. Zapeli so jo krščanski socialci. Socialdemokrati so peli o rdeči zastavi in delavsko himno, Čehi so peli „Hej Slovani“, Malik in Iro pa „Die Wacht am Rhein“. S tem se je končal pustni torek!

Zaključenje državnega zbora. Državni zbor je lahko prekinjen, odgojen ali zaključen. „Prekinjenje“ nima nikakih posledic. Poslanci uživajo imuniteto in dijete in razni odseki tudi med tem časom delujejo. „Odgoditev“ nima druge posledice, kakor da se more državni zbor zopet sniti le s cesarjevim dovoljenjem in da poslanci med časom odgoditve ne vlečejo dijet. „Zaključenje“ pa ima sledeče posledice: prenehanje dijet in imunitete. Nadalje je vse dosedanje delo državnega zbora, izvzemši že sklenjenih postav, uničeno. Ko se bo na cesarjevo povelje državni zbor zopet sešel, bo moral voliti novo predsedstvo, nove odseke in sploh vse delo se bo moralo pričeti znova.

Po najnovejših poročilih se sestane zbornica zopet sredi marca.

Nova avstrijska vlada je sedaj tako-le sestavljena: Ministrski predsednik je baron Bienert, notranji minister baron pl. Haerdter, domobranski pl.

Georgi, justični minister, znani graški odvetnik dr. Viktor pl. Hochenburger, bivši načelnik nemške ljudske stranke, naučni minister grof Stürgh, trgovinski minister dr. Weißkirchner, dosednji predsednik drž. zbornice (za predsednika kandidira sedaj dr. Pattai), finančni minister vitez Bilinski, minister za javna dela dvorni svetnik pri namestništvu v Inomestu Avgust Ritt, poljedelski minister praški vseučiliški profesor dr. Albin Braß, zet pokojnega dr. Riegra, železniški minister sekcijski šef pl. Wrba. Ministri-rojaki so: Abrahamowicz, Schreiner, Začek. V ministrstvu so torej uradniki, parlamentarci in izven parlamenta stoječi možje. Po narodnosti je devet ministrov Nemcev in samo štirje Slovani.

Slovansko središče se imenuje nova zveza slovenskih, hrvaških in čeških poslancev. Načeljuje jo zvezi dr. Šusteršič, dr. Hruban in dr. Ivčević. Steje 58 poslancev ter je za Poljake najmočnejša parlamentarna slovanska zveza. V sedanjem času, ko se tudi v parlamentu vse razceplja, je ta skupitev vzbudila veliko pozornosti in gotovo je, da se bo morala upoštevati pri vsaki novi sestavi zborničnih strank.

Dom za slovenska znanstvena društva mislijo zgraditi v Ljubljani. Prvo misel o tem je sprožil vodja deželne bolnice gospod dr. Vinko Gregorič. Po njegovi misli naj bi se osnovala zadruga, ki bi dobila primeren kapital za to zgradbo.

V Pragi je umrl dne 4. t. m. bivši češki minister-rojak dr. Rezek. Bolan je bil na živcih.

Novo kapnikovo jama so odkrili na Nemškem, in sicer pri Barmenu. Jama obsega večje in manjše oddelke z krasnimi kapniki. Odkrili so jama na ta način: ker so videli izhlapevati sopar, so razširili odprtino in tako prišli do jame. Vhod je začasno zaprt, dokler se jama natančneje ne preišče.

Pruski deželni zbor je odklonil predlog o volilni preosnovi, ki je šel za tem, da bi se uvedle direktne in tajne volitve.

Nemčija in Francija sta se sporazumeli glede marokanskega vprašanja.

Srbija. Mislilo se je zadnji čas, da se je Srbom ohladila prevroča kri. A zopet prihajajo vesti, da Srbi, prav za prav Jurij, ne odneha od svoje bojevitosti. Vse kaže, da je krvavi ples — neizogiben.

Bolgarija in Turčija se ne moreta sporazumeti. Meja je na obeh strah dobro zastražena in oboreževanje se nadaljuje. Da bi se državi sporazumeli na miren način, se zadnji čas trudi Ruja. Turčija je namreč Rusiji še od l. 1878. dolžna vojni dolg. Rusija je predlagala, naj ta dolg

LISTEK.

J. Markošek.

Spomini z romanja v Sveto deželo.

(Dalje.)

Tretji dan na morju.

V noči od drugega dne na tretjega pripluli smo skozi otanško ožino v Jonsko morje, v katerem se zrcali cela vrsta prelepih otokov. Izmed večjih otokov je najsevernejši Korfu; na njem je imela naša cesarica Elizabeta prekrasen letovišni gradič Ahilejon, ki je prešel sedaj v posest nemškega cesarja. Žal, da smo se tje in nazaj vozili mimo otoka po noči in se nismo mogli nad njim radovati. Pa zato nas je nekaj odškodoval pogled na otok Kefalonija in Zante, katera smo imeli ob levi.

V potovalnem načrtu je sicer stalo, da se bomo vozili med otoki in grškim obrežjem, da lahko več vidimo. Na povratku se je kapitan tudi tega držal; ko smo se pa tje vozili, nameril je ladjino smer v odprto morje, da smo imeli otoke torej ob levi. Bal se je, da bo v bližini kopnega morje nemirno, kar bi pa ne vplivalo dobro na romarje. Imel je prav. Saj se je še na izvoljeni smeri ne prav prijetno kazala bližina otokov, da se je ladja zelo občutno gibala od desne na levo in obratno; s tem se je pri mnogih vznemiril želodec in se je začel javno pritoževati, da mu tako guganje nikakor ni ljubo.

Kefalonija meri 690 štirijaških kilometrov, po velikosti je drugi med jonskimi otoki. Po sredini se vspanja v sinje nebo mogočno gorovje, ki se še ponaša s temnimi gozdi, medtem ko se kažejo na več krajih obširnega otoka že kamenite goličave kakor na krasu. Otok je precej obljuden. Tu in tam so se svetlikale iz južnega zelenja hišice, raztresene pa tu-

di združene v male vasice. Na povratku smo opazili na oni strani tudi mestecem podobne kraje.

Mali manjši pa lepši kakor Kefalonija je Zante, ki ga imenujejo biser jonskih otokov in roža levantska. Kako se raduje oko nad prekrasnimi vinogradi in vrtovi temnozelenega, južnega sadnega drevja, ki prinaša prebivalcem lepe denarce. Od otoka Zante naprej gledali smo na naši levici grški polotok, pa v taki daljavi, da nismo mogli spoznati posameznosti; zavil se nam je razgled v belkaste megle, ki so nam zakrivalo obrežje.

Ker se ni dalo več videti v daljavo, začel sem bolj natanko opazovati svoje obližje. Zanimali so me rešilni čolni, pritrjeni na najvišjem krovu tako, da jih na mah lahko spustijo v morje, ko bi bila sila in pretela nevarnost. Nekateri so vedno preskrbljeni s pitno vodo in z jestvinami, da se jih lahko rabi brez zamude.

Ladji preti nevarnost od ognja in vode. Mornarski pregovor je, da je mornarjev večji sovražnik ogenj kakor pa voda. Zato je pa strogo zapovedano, paziti na ogenj. V medkrovju je dovoljeno kaditi samo iz pip, ki imajo dober pokrov, da se ogenj ne zatrosi. Prepovedano je kuhati v kabinah na samovarjih. Strogi predpisi zahtevajo, da se morajo nahajati v vsakem oddelku sodi z vodo in steklenice napolnjene z neko snovjo, ki uduši ogenj. Vrh tega je na dobrih ladjah cela vrsta sesalk, da se z njimi kar hitro vlije cela ploha v kraj, kjer preti nevarnost.

Tudi voda postane mornarju nevarna, če bi zadela ladja na skalne ostrine ali treščila skupaj z drugo ladjo. Redko se sicer sliši, da se ponesreči katera Lojdovih ladij, a zgodi se vendar le. O tem nam je pripovedoval strežnik na ladji, kar je sam doživel. Pri grškem obrežju, kjer je morje mnogokrat nemirno, zadel je parnik, na katerem je bil uslužben na

preide na Bolgarijo, zato pa naj sultan prizna samostojnost Bolgarije. Turčija je stavila tak protipredlog, da bi ona sploh Rusiji nič več ne dolgovala, kar je Rusijo zelo znevoljilo. Tudi Avstrija in Nemčija se bojita, da dobi Rusija na Balkanu prevelik vpliv.

Srbsko vojno ministrstvo je zopet naročilo pri angleških in francoskih orožnih tovarnah 200 strojnih pušk, ki se naj kar najhitreje določijo.

Lakota v Dalmaciji. V skaloviti Dalmaciji razsaja huda lakota. Matere z otroci hodijo na občinska predstojništva prositi kruha zase in za svoje.

Najdaljši predor na svetu bo na Kavkazu. Ruska vlada bode namreč zgradila železnico preko kavkaških gor. Projektirani predor bo dolg 22-5 km. Ta predor bo najdaljši na svetu. Do sedaj je bil simplomski v dolžini 19-7 km. Železnica se bode gradila najmanj 10 let in proračun za to znaša 60 milijonov rubljev.

Smrtni skok artista. V Varšavi se je produciral v velikem cirkusu artist Ceryl. Senzacionalna točka v njegovem nastopu je bil skok v vodni basin iz višine 120 čevljev. Ko je nekega večera zopet poskusil svoj skok je padel mesto v vodo, kraj basina, kjer je z razmesarjenimi udi mrtev obležal. Predstava je bila takoj prekinjena, ker je občinstvo od groze zapustilo cirkus.

Malorusko vseučilišče. V Lvovu se je vršil shod maloruske akademične mladine iz Galicije in Bukovine. Na shodu je bila vsprejeta resolucija, v kateri se pozivlje vlado, naj takoj ustanovi malorusko vseučilišče v Lvovu in naj se tozadevne predloge reši v zbornici istočasno z ustanovitvijo italijanske juridične fakultete. Shod je poslal maloruskemu klubu državnega zbora poziv, naj ta stremljenja podpira.

Kolera v Petrogradu. V poslednjem času se je epidemija kolere po mestu jako razširila. Zdravstvene oblasti so vse odredile, da se omeji epidemija, ali slaba pitna voda, katero imajo v Petrogradu zelo preprečuje delo zdravstvenih komisij. Po uradnih podatkih je bilo prošli mesec 310 oseb bolnih, na novo zbolelo 31, a pomrlo je pa 20 oseb.

Angleški listi poročajo, da nastane na Angleškem najbrž ministrska kriza (prevrat) in da odstopijo trije ministri.

Angleška kraljeva dvojica je obiskala nemškega cesarja Viljema, da se odpravi napeto razmerje med obema državama. Obisk je bil naperjen proti Avstriji, češ, naj si Avstrija sama pomaga v balkanskem vprašanju.

skalo in obtičal. Voda je pljula čez krov, da so bili vsi premočeni do pasa. Vsak trenotek so mislili, da bodo vzdignili valovi ladjo in jo treščili ob skalovje in razbili popolnoma. Šestintrideset dolgih ur so čakali v vednem smrtnem strahu rešitve, dokler jim ni prišel z veliko lastno nevarnostjo drug parnik na pomoč. Trebuh Lojdovih novejših ladij je razdeljen v več oddelkov, ki tvorijo vsak za se celoto. Če bi dobila ladja luknjo, napolnil bi se z vodo le dotični oddelek, drugam pa voda ne more vdreti; ladja, četudi poškodovana, lahko plove naprej do pripravnega pristanišča, kjer se škoda popravi.

Okoli in okoli ladjinega krova je pritrjena precej gosta železna ograja, da bi kdo po nesreči ali nevarnosti ne padel v morje.

Če pa pade, priskočijo mu hitro na pomoč, in sicer najprvo z rošilnim pasom. V kratkih presledkih je na ograji obešenih mnogo črnkastih, velikih kolačev iz probka (snov iz katere se delajo zamaski). Tak kolač plava na morju, drži pa tudi celo štiri osebe, če se primejo za njega, nad vodo. Seveda spustijo tudi kolikor mogoče hitro tudi čolnič v morje, da gre po ponesrečenca, če si ga ni že prej privoščil morski volk, ki rad sledi ladjam, da pobira kuhinjske ostanke. Kaj pa, če bi kdo padel po noči v morje? Tudi za ta slučaj je preskrbljeno. Nekateri teh kolačev vsebujejo neko posebno mešanico, ki se v vodi sama od sebe vžge in gori z jasnim, hlevkovidnim plamenom, ki pa človeku ni nevaren. Ponesrečenec torej lahko vidi, kje plava rešilni pas; če zna le količkaj plavati in v morju se lahko plava, ga bo že dosegel in zgrabil in se držal nad vodo, da mu pridejo v pomoč. Sploh ima moštvo na ladji stroge predpise glede varstva potujočih, ki jih tudi natančno spolnuje.

Mnogo sem opazoval ladjino moštvo, posebno mornarje: kuharji in natakarji, nosilci jedi in pospraviljači v kabinah mi niso vedno ugajali, pač pa mornarji, s katerimi sem se pogosto, kadar je nanesla prilika in jim pripuščal čas, pogovarjal.

(Nalje prihodnjt.)

Zopetno odlikovanje italijanske kraljice. Srbski kralj Peter je odlikoval italijansko kraljico Jeleno z redom sv. Save I. razreda. Posebni poslanec ponese kraljici v Rim red in pismo, v katerem ji kralj Peter častita na njenem junaškem delovanju pri nesrečni katastrofi v južni Italiji.

Sneg v Rimu. Minuli teden so imeli v Rimu to redko priliko, da je zapadel sneg več ko pet decimetrov na visoko. Promet na električni železnici je bil mestoma onemogočen.

Vojni sod v Messini. V Messini so dobili pri nekem vojaku denarja in dragocenosti, v skupni vrednosti 500 lir, katere je pograbil pod razvalinami. Vojak je priznal svojo krivdo. Obsojen je bil od vojnega sode na osem let zapora in degradiranje v pričo vseh vojakov.

Messina. Med ljudstvom se govori, da je strašne nesreče v Mesini vzrok sledeči dogodek: Po polnočnici se po sicilijanskih mestih nosi „Božič“ v procesiji. Spremljajo ga pastirji, trije modri iz jutrove dežele, in belo oblečeni otroci. Igre glasno igrajo, pokajo rakete in drugačne strelbe. Možaki igrajo po krčmah in kavarash in čakajo na procesijo. Ravno ko je procesija mimo šla, pribeži več možakov celo jeznih iz kavarne, kjer so zaigrali svoj denar. Ves razsakačen, bržkone na pol pijan, skoči eden izmed njih k „Bambino — Božič“, ga vrže na tla, in z nogami tepta po njem. Tri dni za tem je bilo mesto pred kak v enej minuti celo razdjavo. Zločinec je ostal pri življenju, ko pa je zvedel, da ljudstvo trdi, da je njegov strašen zločin tolike nesreče kriv, je zblaznel, in so ga morali v norišnico spraviti. Tam je glasno kričal, naj mu dajo karte v roke, in se je še le tedaj pomiril, ko jih je dobil.

Listi poročajo, da je že v bližnji prihodnosti računati na odstop italijanskega zunanjega ministra Tittonija, ker je njegova politika z vladno predlogo o ustanovitvi italijanskega pravnega oddelka na Danaju doživela poraz.

Francoski ministrski svet je sklenil za izpoplutev francoske mornarice, da bo zahteval od zbornice 230 milijonov frankov.

Potres na Španskem. V južni Španiji so občutili minuli teden več močnih potresnih sunkov. Na obali je bil potres tako močan, da je morje preplavilo obrežje. V Tolanu so mnoge hiše poškodovane.

Kuga na Kitajskem. Na Kitajskem se kuga vedno bolj razširja od Šanghaja proti mestu Peking.

Epidemija koz v Egiptu. V mnogih delih mesta Kaira so se pojavile koze z epidemičnim značajem. Oblasti so odredile vse najstrožje naredbe, da se prepreči nadaljno razširjenje epidemije.

Nove odredbe za mornarico. V kongresu Zjedinenih držav je bila vložena predloga, da mora imeti vsak parnik, ki zapusti ameriška pristanišča, priprave za brezžični brzojav.

Nekdanji izpovednik Mehikanskega cesarja Maksimilijana je umrl te dni v Fakhazu na Ogrskem kot župnik. Star je bil 76 let. Avgust Weber je služboval najprej kot vojaški kaplan v Zadru in v Padovi na Laškem. Leta 1864. je pa šel z nadvojvodom Maksom, cesarjem mehiškim v Mehiko. Po žalostnem dogodku v Kveretaru leta 1867. se je povrnil na Avstrijsko.

Potres na otoku Sahalinu. Na otoku Sahalinu v ruski Aziji se je zadnje čase skoro vsak dan pojavljal potres.

Glad v Mali Aziji je po poročilih vedno hujši. V Kenusu je do sedaj že pomrlo na gladu več oseb. Pomeč je nujna.

Vulkan Kilauea na otoku Havai je pričel delovati, kakor še nikdar prej. V srednjem žrelu se dviga v malo urah lava od deset do štiristo čevljev ter potem ravno tako hitro zopet pada. To se ponavlja tako hitro, kakor še nikdar poprej.

Razgled po domovini.

Razpisano je mesto stalne učiteljice na štiri-razredni ljudski šoli pri Sv. Ani na Krembergu. Prošnje do 28. t. m.

Slovensko vseučilišče. Izvrševalni odbor S. L. S. je sklenil osnovati poseben vsaučiliški odbor, ter je poveril podrobne priprave za sestavo tega odbora deželnemu odborniku profesorja Evg. Jareu.

Maribor. Na tukajšnji deželni sadjarski in vinarski šoli se vrši od 1. do 13. marca t. l. viničarski tečaj.

Wastian kandidat. Ker bo bivši železniški minister Dr. Deršata imenovan za Lloydovega predsednika in bo kot tak odložil državnozborni mandat, hočejo graški nemški nacionalci mesto njega kandidirati Wastiana.

Sv. Peter pri Mariboru. Lepo se razcvita Marijina družba v naši fari. Ima že nad 300 družbenic. Imele smo o božičnih praznikih lepo predstavo: „Človeško zadolženje in božje usmiljenje“, ki se je dvakrat uprizorila. 31.

prosinca smo imele prvi mesečni shod, ki se je otvoril s predavanjem ž. s. Melanije o „Marijini hčerki“. V njem so se mladenke bodrile za posnemo življenja Marijinega, ki je imela najrajši svoje srce pri Bogu, svoje roke pri delu, vse svoje govorjenje in obnašanje na potu resnice. V prostem govoru M. Muršecove se je razkladal namen in potrebnost Marijinih družb v sedanjih časih. Bračkova Tereza je mično primerjala dekleta in ure. Nato je bila deklamacija: „Marijin otrok pred nebeškimi vrati“, katero so deklamirale štiri mladenke: Bohl P., Dobaj R., Brlič T., Cafata G. Pri „prostih nasvetih“ je govorila Simonič A. o svetem obhajilu, ki bi ga naj vsaki mesec prejemale, posebno ob prvih petkih ali nedeljah. Rojko A. je izrazila željo, naj bi bil večkrat tak shod in naj bi se veliko mladenk zbiralo. Zapele so se potem pesmi: „Zdrava Deva“, „Ti o Marija“, „Venček na glavi“ in še druge. Shod so zaključili voditelj Marijine družbe, velečastiti gospod župnik, s podbudnimi besedami ter so opozorili družbo na resnost sedanjih časov. Prisrčna zahvala jim za vse nauke. Naj jim ljubi Bog povrne, da so nam nakupili knjižnico, ki ima blizu 500 knjig in nam pripravljajo veliko prijetnih ur in duhovnega veselja. Zelo se že veselimo na prihodnji shod, ki se bo vršil zadnjo nedeljo svečana. Nevredna hčerka Marijina.

Slivnica pri Mariboru. Ker se je morala igra, ki je bila napovedana za 7. svečana iz že v zadnjem Slov. gosp. navedenega uzroka odpovedati in preložiti, prosimo vse, ki so od drugod prišli, da nam to oprostijo, ter pridejo prihodnjo nedeljo 21. sveč. in zato bode še ena igra za nameček. — Igralo se bode „Kazen ne izostane“ in „Krčmar pri zvitem rogu“. Kdor se toraj hoče na mastno pustno nedeljo pošteno in dobro zabavati, je povabljen v staro šolo. Med posameznimi dejanji igrajo naši dobro znani tamburaši. Začetek takoj po večernicah. V stopnina 30 h, otroci 20 h.

Ali ne pozabite prilepiti na vsako poštno pošiljatev, katero odpošljete, kolek: Obmejnim bratom v pomoč. V vseh gostilnah zahtevajte gostilniške računske listke, v korist obmejnim Slovencem, založila S. K. S. Z. v Mariboru. Po vseh prodajalnah in trafikah zahtevajte vžigalice: „V korist obmejnim Slovencem“. Rabite samo te vžigalice in jih tudi svojim sosedom priporočajte. Širite, naročite in berite vaše katoliško narodne liste. Zahajajte samo v domače, slovenske trgovine. Vsa pisma pišite le na papir: Biti slovenske trvi, bodi Slovencem ponos.

Mladeniškim in deklinškim zvezam. Burni predpustni čas se umiče. Le par dni še, in pusta bomo pokopali, ž njimi vred pa tudi vse neumnosti pustnih dni. Mesto umešnih in neumešnih šal pride sedaj v poštev tem bolj resno izobraževalno delo. Prirejte poučne mesečne sestanke, vadite se v govorništvu, deklamiranju in pridno prebirajte poučno berilo. Naj se Vam zdi žal časa, ki bi ga izgubili, ne da bi ga dobro porabili. Delajte tudi na to, da se v vsaki fari ustanovi mladeniška in deklinška zveza, kjer je še ni. Ako rabite kakih nasvetov, pa se obrnite na uredništvo „Našega Doma“ ali pa na „Zvezo slov. mladeničev“. Naše mladinsko gibanje moramo zanesti v vsako župnijo do zadnje hribovske koče.

Socialni tečaj se vrši 1. in 2. marca v Braslovčah. Mladeniči, možje, na noge! Udeležite se ga v velikem številu.

Kebelj na Pohorju. Srce mi kipi od veselja, ko dobim „Naš Dom“ v roke, katerega vselej željno pričakujem, ker prinaša vedno kaj lepega in podučljivega o raznih družtvih in shodih in ker vidim iz njega, kako vstajajo po raznih krajih tudi mladenke in se gibljejo v narodnem oziru. A žalost mi polni srce, če pomislim, kako še pa tukaj pri nas spimo v narodnem obziru. Mladina je prepuščena samemu sebi, katera išče seveda zabave po gostilnah in na pregrešnem razveseljevanju, ne hoteč vedeti, da si s tem kviri dušo in telo; posebno dekleta. Zato pa mladenke, združimo se po vzgledu drugih! Potem bo tudi pri nas kmalu napočila zarja lepših dni. Kažimo tudi me pogum in hrabrost, kadar se gre za vero, cesarja in domovino. Posebno pa takrat, kadar se gre za naše dušno izveličanje. Da, takrat je treba posebno poguma. In ta prilika se nam ponuja sedaj, ko nam naš ž. g. župnik pri stanovskih naukih priporočajo Marijino družbo. Ali ni to naša čast, ako me preživimo mlada leta pod zastavo Marijino? Srečen mladenič, srečno dekle, ki je v družbi Marijini. Tu ima lepo priliko, da si ohrani poštena mladostna leta in si s tem zagotovi poznejšemu življenju srečo. Poslušajmo tukaj svojo vest in nikdar nam ne bode žal. Ne dajmo se motiti od malopridnih tovaršic, ne od svoje k slabemu nagnjene narave. Ako bodemo pogumne, bodemo z Marijino pomočjo premagale vse ovire, ki nam pretijo na potu naše mladosti. Torej mladenke, še enkrat vam kličem: Pohitimo neustra-

šeno naprej tudi me mladi, kajti tudi vsaka izmed nas je poklicana, delovati po svojih močeh za izboljšanje narodnostnih razmer. Velika napaka v našem narodnem življenju je brezbriznost in mlačnost v narodnem oziru. V nadi, da bode tudi nam napočila doba narodnega vzdrumljenja, odlagam svoje pero. Tebi „Naš Dom“ pa želi prav mnogo naročnic na Kebelji zavedna mladenka.

Krčevina pri Ptuju. Za ptujske Slovence in okoličane je nedelja, dne 13. septembra 1908. dan pokreta v narodnem oziru in ogledalo v javnosti. Prvi dokaz je bil dne 2. decembra 1908. na dan 60 letnice, jubileja našega cesarja. Viselo je mnogo slovenskih zastav raz hiš v Ptuju. Drugi dokaz so korajžni mladenči iz okolice, ki junaško vzklikajo „Živijo!“ po mestnih ulicah in pogumno nosijo slovenske trake. Celo majhni dečki ljudske šole že nosijo slovenske trake za klobuki. In tretji dokaz je bil v ponedeljek dne 8. februarja med svati, ki so se pripeljali k poroki s šopki s slovenskimi traki. Tako imenovani „svatovodja“ pa je imel precej širok slovenski trak okol sebe ovit, ki so ga srdito gledali Nemci. To je bilo videti sedaj prvič v mestu Ptuju med svati. Bog Vas živi mnogo let, vrli narodni svatje. Živeli posnemovalci! Torej resnično se spolnujejo sledeče besede:

„Ptujski Slovenci
In vrli okoličani
So sedaj izgledni
Narodnjaki;
Bog Vas živi!“

Opazovalec.

Trg Gornja Radgona dobi lastno pošto.

Velika Nedelja. V ponedeljek, dne 8. t. m., se je Terezika Kociper iz Stanovna poročila s Tomažem Puklavcem iz Vitana, župnije Sv. Boltenk pri Središču. Poroko je izvršil nevestin brat, ž. g. Jan. Ev. Kociper, vikar v Mariboru. Bilo srečno!

Oplotnica. Pri občinskih volitvah so zmagali pri nas posili-Nemci v I. in III. razredu ter s tem dobili večino v občini.

Ponikva. Jarenini v pozdrav. Tudi tebi, dragi „Naš Dom“ ne smem zamolčati, kako prijetno smo se imeli preld-zadnjo nedeljo, dne 7. sveč. v Jarenini. Prostori v gostini g. Ornika so bili natlačeno polni Staro in mlado, od blizu in daleč, vse je bilo zbrano, da se raduje; pa zakaj bi se tudi ne? Saj je zdaj ravno veseli predpust, čas veselja, čas zabave. Povsod prirejajo raznovrstne veselice z igrokazi, z godbo in petjem itd. Pa tudi Jareninčani niso v tem oziru prav nič zaostali. Mladeniška zveza je pod okriljem Km. br. društva priredila ta dan zares kratkočasno, prijetno nedolžno zabavo. Vrli fantje, in čemer se še bolj čudim, tudi dva moža, so se podvrgli trudapolnemu, požrtvovalnemu delu in so predstavljali dve šaljivi igri in sicer: „Črevljari“ in „Kmet in fotograf.“ Obe igri sta izborno uspeli. Krasno slovensko petje mešanega zbora pa nas je razve-eljevalo in nam blažilo srce v presledkih od 3—9. ure zvečer. S težkim srcem smo se ločili v pozni noči. Pa tudi nemškutarji so se hoteli „auscajhnati“ in so zapeli par „dičnih“! — Jareninski Slovenci so pač lahko ponosni na vrlega mladenča Fr. Šparla, ki se toliko trudi, ki tako neumorno in vztrajno deluje na polju mladinske organizacije. Mladeniči in dekleta! naj vam bo v zgled! Naj Bog njegov trud obilo blagoslovi! Pozdrav! Ponkovanec.

Od nekod. Kako seje nek štajerčijanski Jaka pozimi kopal? To Vam je kaj lepa povest. Kakor je znano, ima „Štajere“ večinoma samo šnopsarje za svoje bralce. Tako je tudi nek Jaka, ki so ga pa krstili prav za prav za Miha, bil priden žganjepivec ter bralec „Štajerca“. Do solz ginjen je bral v „Štajercu“ o debelih župnikih, suhih kaplanih, raznih Marijinih devicah, teatrih, ter to svoje ginjenje gojil z zalogo pijače, ki je priromala iz Ptuja iz Huterjevih skladišč. Toda vsakemu svoje, je rekel Jakob želedec in začel došlo tekočino kvasiti in alkoholove duhove pošiljati v glavo. Tako smo videli čez nekaj časa, da se je zibal na veliki cesti, ki pelje od nekega trga proti potoku Kostanjevica, nek mož in smo v njem spoznali našega Miha. Neka ženica, ki ga je od daleč opazovala, je menila, da je zemljemerec, ter si že mislila v svojem ginjenju: vendar enkrat bo železnica iz L. v O. tam že zopet eden dela načrt proge. Naš Jaka je, kakor bi se zavedal svoje velike naloge, hotel zmeriti tudi globočino Kostanjevice. Mogoče je meril, da bi se dala železnica izvesti pod potokom, kakor so to storili n. pr. Angleži v Londonu. Pri tem se mu pa je zgodila mala nesreča. Z alkoholnimi duhovi napolnjena glava ga je potunila v mrzle valove tega potoka, ki so ga z velikim veseljem objeli. V kljub temu, kakor ljudje pravijo, alkohol greje, je vendar Jaka zazeblo v mrzlih valovih. Z velikim trudom je prišel iz vode s trdnim sklepom, da se ob tem času ne gre več kopat v Kostanjevico. Ali se je poboljšal ali ne, mi ni znano. Pač pa sem slišal, da se

vode zelo boji, posebno, če ima iti čez kak most, gre vedno po sredi z največjo opreznostjo, v skrbeh, da bi se zazibal zopet v mrzlih valovih Kostanjevičinih.

Koroške novice.

Koroški deželni zbor je razpuščen. Razpisane so nove volitve, in sicer za splošno volilno skupino dne 24. marca, za kmečko skupino pa 29. marca.

50.000 K je izposloval naš vrli poslanec Grafenauer za kmete za nakup krme na podlagi prošnji, ki so jih po posredovanju političnega društva vposlala na ministrstvo slovenske občine. Neverjetno je le, da se baha sedaj Nagele po koroških nemških listih, da je on izposloval to podporo.

Socialni tečaj v Velikovu se bo vršil od dne 18. do 20. februarja 1909 v „Narodnem domu“. — Potrebe in važnosti tega glavnega in koristnega kurza ni treba povdarjati še posebej. Zato opozarjamo za to sposobne in nadarjene mladeniče na to ugodno priliko, da se izobrazijo v strokah, ki so sedanjemu času naravnost nujna potreba. — Daljnim udeležencem se bo poskrbelo tudi za stanovanje in hrano. Načrt za tridnevni socialni kurz od dne 18. do 20. svečana 1909: 1. dan: 1. Narodno gospodarstvo v obče. (Dor. Ehrlich). 2. Zadrugištvo. (Dor. Ehrlich). 3. Poselsko vprašanje. (Msgr. Podgorc). 4. Koroška kmetijska družba. Msgr. Podgorc). 2. dan: 5. Slovenska krščanska mladeniška organizacija na Koroškem. (Dobrovo). 6. Potreba samoizobrazbe — časniki in knjižnica (Lasser). 7. Alkohol (Dobrovo). 8. Socialna demokracija in kmečki stan (Dor. Cukala). 3. dan: 9. Nemški centrum (Lasser). 10. Sedanja in prihodnja šola (Kogelnik). 11. Koroška politična preteklost (Smodej). 12. Naša bodočnost (Smodej). — Socialni kurz je prireditelj „Slovenske krščanske socialne zveze za Koroško“ in zato edinole izobraževalnega značaja.

Stoletnica Matije Majarja Ziljskega. Dne 7. febr. se je praznovala stoletnica rojstva slovenskega pisatelja in slovitega rodoljuba Matije Majarja Ziljskega. Majer je bil rojen v Goricah v Ziljski dolini, umrl je pa v Pragi leta 1892. Bil je navdušen Slovenec z dušo in telesom, duhovnik stare korenine in neustrašen buditelj koroških Slovencev. Njegov najvišji cilj je bil vedno združenje vseh Slovanov na kulturnem polju. Obiskal je tudi narodopisno razstavo v Moskvi leta 1867. Spisal je rusko-slovensko slovnico, življenje sv. bratov Cirila in Metoda in še mnogo drugih. Radi svojega potovanja za časa razstave v Moskvo je moral Majer marsikaj prestati. Moral je zapustiti rodno zemljo in oditi v Prago, kjer je zaprl svoje trudne oči za vedno. Naj živi spomin v srcu koroških Slovencev do njega še dolgo, dolgo dobo let!

Prevalje. Tamburaše imamo! Vztrajnosti naših vrlih fantov in potrpežljivosti našega kaplana, č. gosp. Štritofa, se je posrečilo spraviti skupaj zbor, ki nam je pri obnem zboru delavskega društva dne 24. m. m. sviral, da se te godbe nismo mogli naslišati. Živio!

Poreče. Neka tukajšnja natakarka je vzela k sebi v postelj svojega 4 dni starega otroka in ga je zadušila. Seveda bo imela sedaj s sodnijo opraviti. Matere, kedaj postanete enkrat previdnejše?

Dobrla vas. Predpustna veselica, katero je priredilo s. k. izobr. društvo dne 2. febr., se je jako dobro obnesla. Vdeležba je bila od vseh krajev tako ogromna, da so bili društveni prostori natlačeni. Dekleta so vprizorila igro „Pri gospodi“, v kateri so se pokazale kot izvrstne igralke. Največja vloga pri tej igri je Micka, ki jo je Franciska Kuhling tako pogodila, da med gledalci smeja ni bilo ne konca ne kraja. Po kratkem presledku se zopet vzdigne zastor, pri mizi sedita dva kmeta ter kvartata (igra „Vedeževalka“); nato pa pride bogati kmet Andrej, katerega hčer je snubil slikar Božidar. Vsi trije kmeti so bili maloverni. Slika je vse maloverne spravil na led in dobil Liziko od Andreja za ženo, zraven pa še vsa leto dva tisoč goldinarjev. Igralo se je srednje dobro, ker so si igralci šele par dni pred prereditvijo razdelili svoje vloge. Društveni tamburaši so med posameznimi točkami jako dobro udarjali in s tem olepšavali našo predpustno veselico. Vsem igralkam in igralcem se zahvaljujemo in obenem jim kličemo le tako nevstrašno naprej!

Društvena kronika.

S. K. S. Z. Vedno imamo priliko zabeleževati vesele pojave v naši krščansko socialni organizaciji. Tu se ustanovi novo društvo, tam poživi staro, tu mladeniška, tam dekliška zveza. Število naših društev pa se tako množi od dne do dne. V zadnjem času so k S. K. S. Z. pristopile izobraževalna in bralna društva v Brezicah, Sevnici ob Savi in Gorici pri Račjem ter pevsko društvo v Šmartnem ob Paki.

Študenti pri Mariboru. Kaj prijetno zabavo nam je predzadajo neueljo, dne 7. februarja priredilo tukajšno katoliško slovensko izobraževalno društvo. V prostorih Leskoškove gostilne se je vršil namreč zabavni večer mnogoštevilno obiskan. Med drugimi veselimi točkami moramo omeniti šaljivo tombolo in dražbanje petelina. Lep, navdušujoč govor je imel profesor dr. Vrstovšek, ki je med drugim posebno povdarjal, da tisti prelaz med gospodo in delavci naj popolnoma neha. Ta zabavni večer bo ostal študentanom v lepem spominu. Naj bi nam kat. slov. izobr. društvo v kratkem zopet kaj priredilo.

Od Sv. Križa pri Mariboru. V nedeljo dne 7. svečana se je vršil občni zbor našega bralnega društva ob povoljni udeležbi. Vendar jih je pa še tudi mnogo takih, zlasti med mladino obojega spola, ki še vedno ne vedo dovolj uvaževati in ceniti velike koristi bralnega društva. Zato pa, mladeniči in mladenke, vzljubite vendar že enkrat vsi od prvega do zadnjega svoje bralno društvo, katero vam — kakor lahko povzamemo iz odborovega poročila — nudi toliko lepega, podučnega in razvedrilnega berila. Saj šteje knjižnica nad 500 najraznovrstnejših knjig in tudi za različne liste in časopise je v obilni meri preskrbljeno. Udeležujte se tudi prav pridno in marljivo vseh prireditev bralnega društva! Lansko leto si je društvo oskrbelo gledališni oder, na katerem — upamo — se bode naša mladina v prihodnje prav pogostokrat pokazala kot spretne igralce in igralke. Priredilo se je lani šest podučnih shodov in dve krasno uspeli veselici. Ker so bili stroški za oder vključno temu, da je ves les zanj veleposestnik A. Hauptman velikodušno brezplačno daroval, še vedno precej visoki, je društvena blagajna zelo hudo trpela. Trebalo bi pa ravno sedaj nalaščeno polne blagajne, ker je društvena knjižnica, ki obstoji že od leta 1887., deloma že silno obrabljena in potrebna prenovitve. Clannarina pa se je pred tremi leti nastavila tako nizko, da se z njo poravnajo tekoči stroški za razne liste in časopise. Znaša namreč samo 60 v za osebo, da tako tudi najrevnejši morejo pristopiti kot člani in se posluževati društvene knjižnice. Radi tega trkamo tem potom na radodarna srca vseh požrtvovalnih rodoljubov po širni slovenski domovini, da nam s prostovoljnimi prispevki prihitijo na pomoč, s katerimi si bomo mogli toliko potrebno knjižnico na novo urediti. Vsakdo pač lahko ve, kolikega pomena je ravno v našem izpostavljenem kraju ob skrajni jezikovni meji dobro urejena knjižnica. Darovi se naj blagovolijo pošiljati na naslov društvenega blagajnika Filipa Galunder, kmeta pri Sv. Križu, pošta Gornja Sv. Kungota, ali Antona Kocbek, župnika istotam. Vsak najmanjši dar se bo z iskreno hvaležnostjo sprejel.

Jarenina. Dva prijetna večera nam je priredilo naše bralno društvo dne 7. in 8. t. m. Domači pevci so nas kratkočasili s svojimi ljubkimi pesmicami, mladenič Zabukovšek iz Ponikve nas je navduševal s svojimi krasnimi besedami, in šaljivi diletantje so nas zabavali z veselo igro „Čevljar“, ter „Kmet in fotograf.“ Nimam besedi, da bi se mogel o igralcih dovolj pohvalno izraziti, saj so se izkazali vsi prave mojstre, ki so znali mnogoštevilnemu občinstvu izvesti dovolj smeja, da se je slišalo: „Tako prijetno pa še ni bilo v Jarenini.“ Tako smo se torej za pustni čas pošteno razvedrili, pa pri tem nekoliko pomagali bralnemu društvu, kar je v korist tudi domovini.

Št. Ilj v Slov. goricah. Veselica bralnega društva dne 14. svečana se je izvrstno obnesla. Ne vemo, koga bi naj pohvalili. Ali vrle godce, ali ljube nam pevce, ali pa lepe in pridne poštarice in sejmárke. Vsi ti so svojim trudom po svojih močeh pripomogli, da se je veselica tako lepo obnesla. Videli smo zbrane najraznovrstnejše obraze. Gospode visokošolce iz „slovenskega“ Grada, 12 po številu, mnogo gostov iz Maribora, ter zastopnike iz vseh sosednjih županij. Med temi pa so se sukale urne šentiljtanke, v pestrih oblekah, izvrševaje posel prodajalk, poštaric, pevk i t. d. Naša srca pa je napolnil z ognjem svetega navdušenja za našo sveto stvar g. visokošolec Tonček Ogrizek s svojim izvrstnim govorom. Bilo je res veselo in je želeli, da nas Bralno društvo zopet v kratkem razveseli s kako veselico. Vrlim šentiljčanom in šentiljčankam pa naš krepak: živio!

Gornja Radgona. Kmet. bral. društvo Gornje-Radgonsko priredi 21. t. m. v prostorih g. L. Karbaša po večernicah zimsko veselico. Upriporili se bodo gledališki predstavi: igrokaz „Vaški skopuh“ in burka „Pravica se je izkazala.“ Petje med posameznimi točkami. Ker je prebitek namenjen za razširjanje društvene knjižnice, katere namen je, širiti izobrazbo med prebivalstvo našega obmejnega kraja, se je nadejati obile udeležbe tudi od rojakov

izven Gornje-Radgone. Zatorej na svidenje v nedeljo 21. februarja v Gornji-Radgoni, kjer bode videti marsikaj zanimivega.

Konjice. Na svečnico se je ustanovila: Dekliška zveza bralnega društva v Konjicah. Pristopilo je že nad 70 vrlih deklet. Navduševati se hočejo za vse to, kar je dandanes potrebno slovenski deklici, da tako postanejo kedaj vrle zagovornice naše sv. vere in slovenske domovine ter vzgledne slovenske gospodinje. Voditeljstvo sestavilo se je sledeče: Amalija Solar, voditeljica; Marija Lamut, nje namestnica; Marija Rak, tajnica; Julijana Kumer, blagajničarka; Marija Kostev, knjižničarka. Po posameznih okoliših pa se bodo še posebej izbrala dekleta, ki bodo oskrbovala razdelitev časopisov. Dvanajst deklet pa se je že oglasilo, da so pripravljene na podučnih shodih Zvezinih deklamirati pa tudi kaj kratkega in podučnega govoriti.

Gornjigrad. Iz braževalno društvo priredi na pustno nedeljo to je 21. febr. smešno igro: "Trije tički". Prijatelji poštene zabave, pridite gledat.

Trbovlje. Naše izobraževalno društvo se sicer le redko kedaj oglasi v "Našem Domu", to pa radi tega, ker nimamo prostorov, kjer bi lahko pokazali, kaj da znamo. Zbiramo se sicer mesečno enkrat v svoji društveni sobici in se tamkaj na tihem izobražujemo. Posebno dekliška zveza bralnega društva pridno čita knjige in časopise, pokazala je pa zadnjo nedeljo dne 7. svečana, kaj da zna. Nastopile so naenkrat v društveni sobici tri govornice in štiri deklamovalke. Prva je deklamirala Godec Terezija prekrasno pesem "Dan sprave" (Ant. Medved), ter nam v 10 minut trajajoči deklamaciji pokazala, kaj da premore krščanska ljubezen. Mlad vitez se hoče namreč maščevati nad sovražnikom, ki mu je umoril prijatelja. Po dolgem iskanju res najde iskanega sovražnika, in že mu hoče presekati z mečem glavo, toda glej, sovražnik pade na kolena, ter ga prosi v imenu Jezusovem odpuščanja. To tako presune mladega viteza, da mu pade meč iz rok, da odpusti svojemu sovražniku, začne premišljevali človeško življenje, in sklene, se podati v samostan, kjer najde kot menih pravi mir, ki ga svet dati ne more. Predsednica dekliške zveze Amalija Kadunc nam je v lepem govoru pokazala pomen varčnosti, ki je posebno v našem industrijskem kraju velike važnosti. Res je, da delavec malo zasluži, pa če je varčen, skromen v obleki, ne živi potratno in se posebno varuje najhujše rane delavstva, pijančevanja, lahko marsikaj prihrani, in ne živi nezadovoljno kot socialdemokrati, ampak zadovoljno kot katoliški demokrat. Na boj torej proti alkoholizmu, tako nas je navduševala Godec Terezija v pesmi "Bog hoče." Znano je, kako se posebno socialdemokrati v svojih listih "Naprej" in "Stajere" norčujejo iz Boga. Bog jih pa zato tudi kaznuje. To nam je pokazala v lepem govoru Angela Kurnik, ko nam je v živih besedah popisala, kako so trije vojaki, polni protiverskega duha, v vojski na Španskem streljali na kip Matere božje. Dva izmed teh Marijinih sovražnikov sta bila kmalu za kazen v vojski ustreljena, tretjemu, ki je Marijo v nogo ustrelil, se je pa započila sovražna kroglja v nogo, tako da je bila noga za vedno neozdravljiva. V bolezni je šele siromak spoznaval božjo pravičnost in umrl je z Bogom spravljen. Lep nauk, posebno za tiste, ki pišejo v naše protiverske liste. Koliko je v naših krajih ljudi, ki izgubijo vero ravno vsled čitanja slabih knjig. In kako nesrečni so potem taki ljudje, to nam je pokazala F. Koren po v srca segajoči pesmi "Zgubljeni sin" (S. Gregorčič), ki na grobu svoje matere prosi svojo mamo za odpuščanje, ker jo je spravil vsled svoje nevere v prezgodnji grob. Toda, kaj naj zdaj stori? Vere nima, kdo ga naj tolaži? On obupa in se ustrelja na grobu svoje matere. Tako daleč privede socialna demokracija v kompaniji z liberalizmom. Hlinijo se sicer naši nasprotniki, da niso brezverci, da verujejo v Boga, toda če pogledamo, kaj pišejo njihovi listi, potem vidimo, da tajijo naravnost Boga. Tajijo sicer pred ljudmi Boga, da bi se s tem ponašali, ne vedo pa, da si vesoljnega stvarstva še misliti ne moremo brez Boga, ker nam nebeskega Stvarnika kaže že vsaka najmanjša stvarica v naravi. Prav lepo je ta govor končala Sapotnik Marija z besedami sv. pisma: "Neumnež je rekel v svojem srcu: Ni Boga." Konečno nas je še Jerina Pavla navduševala s krasno Gregorčičevo pesmijo: "Naš narodni dom", in pri tej deklamaciji se nam je vsem vzbudila želja, da bi pač kmalu zrastel naš novi: Društveni dom. Vsa čast torej našim vrlim mladenkam, ki se brez vsake prijetnejše zabave hočejo znanstveno izobraževati. S tem

bodo pokazale, da hočejo res postati krščansko-napredne Slovenke. Le tako naprej!

Mladini.

Za dekleta. Čeravno je zimski čas, čas spanja, pa me ne bomo vendar spale. Pustni čas je tukaj, ki nas prebudi, če še tako trdno spimo. Moje vrstice so namenjene dekletom, ki se v tem pustnem času množijo.

Marsikatero dekle sanja, kako bode prestopila prag novega doma. Srce zdrhti, ah — — — Treba je res velikega premisleka. Dekle pazi, bodi previdno, da se ne utopiš, ti in tvoji otroci, če ti jih Bog da. Vsak, kateri snubi, pride z dobrimi, sladkimi besedami, obeta srečo in Bog ve kaj vse. Dekle, poslušaj me, kaj ti povem. Pred vsem gledaj, če je mladenič, kateri snubi, veren kristjan, če ni pijanec, lenuh, kvartač, bralec slabih knjig in časopisov. Kajti, kateri eno izmed teh slabostij ima, je nesrečen. Zdravilo ni drago za te slabosti, če hoče, ali žalibog preslab je, da bi se zdravil sam. Posebno, pa varovati se je treba bralca slabih knjig in časopisov, ker ta zastrupi sam sebe, otroke in ženo.

Gotovo bode marsikateri in marsikatera rekla, ta je izbirčna, pa ni res! Slovenska dekleta, na naših ramah leži naša bodočnost, me moremo skrbeti, da pridejo boljši časi, me moramo zatirati vse grde navade, poiskati jim leka in zdraviti jih telesno in duševno. Moramo se ob enem zavdati, da nosimo slovenskega dekleta ime! To ni kaj si bodi!

Dekle, bodi pametna in preprisane glave, kajti z enim samim "da" si nakoplješ lahko milijon solza. Nič zato, če te kateri izmed tvojih sosačev po strani gleda, bode mu že odleglo, in uvidel bode, da imaš ti, slovensko dekle, prav!

Le edino nežni spol še tudi sedaj lahko nekaj doseže, le on še lahko zbere vse svoje moči in nam lahko zagotovi boljšo bodočnost.

Spoznati se mora tudi ljubezen, ki edina stori družino srečno. Slovensko dekle, ne gledaj nikdar na bogatega in lepega ženina. Pač pa glej na njegove pridne roke, pošteno srce in na njegovo obnašanje. Šlomšek poje v svojem cvetličnem šopku:

"Za fanta in dekle je pridnost najlepša dota, nameček sta bogastvo in lepota."

Marsikdo se postavi tudi za ženina, da jamči za njega, čeravno ima dokaj slabosti. Dekle, le tega ne verjemi nikdar. Kedo more jamčiti za osebo na več let? Takemu le v obraz povedati, da se je grozno zmotil. Pred vsem pa ne prezreti, če je trden slovenski fant, če ni kot veja na drevesu, ki ga vsak veter maja zdaj sem zdaj tja. S takim omahljivcem ni nič. Slovenski fant in slovensko dekle, to skupaj gre!!!

Zato le zdraženimi močmi in z dobrimi in lepimi čednostmi v novi stan! Le po tem imamo pričakovati dobre čase in boljšo bodočnost! In to nam mora pred vsem zagotoviti ljubezen in krščansko življenje dveh zakoncev, ki ne poznata nobenega predbasivanja eden proti drugemu, ki ne poznata bogatstva večjega kot je ljubezen, ki vse pretrpi in vse prenese. Le taka družina bode imela srečo, njih sreča so vedno na kvišku obrnjena kakor poje Gregorčič:

"Navzgor srce, ni stalne sreče dom ta zemlja ječa;

navzgor srce, tam prava sreča le je obstoječa!"

Te vrstice vam je pisala priprosta roka slovenskega dekleta. Zbudimo se, da ne bo pradalček napolnjen z drugim tiskom, da bode vselej nekaj za nas! Veliko nas je:

"Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi, a delo in trud nam Bog blagoslovi!"

Slovenskim zaročencem: "Živeli!"

Mladenci v Savinski dolini, pozor! S. K. S. Z. priredi dne 1. in 2. marca v Braslovčah socialni tečaj z mnogovrstnim in zanimivim vzoredom. Mladenci, skrbite, da bo tečaj častno obiskan. Udeležite se možje in mladeniči obilnoštevilno tega poučnega tečaja.

Svetinje. Pri nas se je začelo v kljub beli snežni odeji veselo življenje. Posebno med mladino se je začelo veselo življenje. Že več časa sem vlada tukaj veliko zanimanje za Mladeniško in dekliško zvezo in nam je neki naš rojak iz sosedne župnije že obljubil, da bo to našo željo z vso močjo podpiral. Mladenci, mladenke svetinjske, le vkup!

Cerkvene zadeve.

Cerkvena glasba. Četrtek, dne 18. februarja t. l. ob pol 6. uri zvečer so prevzvišeni nadpastir slovesno blagoslovili nove orgle v mariborski stolnici. Zatem se je vršil sijajen koncert, pri katerem so sodelovali izborni veščaki.

Iz Svetinj. Naš novi vlč. g. župnik so takoj po svojem nastopu priredili s pomočjo o. Benedikta Čirič, kapucina iz Lpnice, prelepo tridnevno, ki bi naj bila še zlasti za Marijino družbo. Ta slovenost se je kaj lepo

začela v nedeljo, 31. jan. t. leta, a še lepše končala na Svečnico. Pridig, ki ste bili na dan dve, smo se prav pridno udeleževali, kakor tudi prejemanja sv. zakramentov. Družba Marijana je imela pri prav polnoštevni udeležbi svoje skupno sv. obhajilo med slovesno pozno sv. mašo. Popoldan po navdušenem govoru neutrudljivega č. o. Benedikta je bil slovesen sprejem novih udov v družbo Marijino. Lani je imela naša novo ustanovljena družba 166 udov, letos jih ima pa že skupno 212. V verskem oziru je to že lep napredek za našo župnijo; v narodnem oziru je pa pri nas še precej temno a tudi upamo, da se sčasoma zdani. Vzdravimo se vendar enkrat tudi mi!

Ptujska okolica. V samostanski in župni cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptujju je nekatere nedelje in praznike res lepo pri popoldanski službi božji. Morebiti si bodo zvesti bralci in bralke cenjenega „Našega Doma“ mislili: Saj je v vsaki cerkvi lepo! To je že res, pa takaj se vidi in sliši pri nauku, kar malo kje drugod. Namreč č. g. gvardijan izprašujejo odrasčeno mladino katekizem. Mladenče skupaj in potem dekleta. To se tako izvršuje eno nedeljo iz ene vasi, drugo nedeljo pa iz druge vasi. Dekleta pa še zraven tekmujejo v petju, iz katere vasi bi najlepše zapele. Ta stara in lepa navada se vrši že mnogo let v tej krasni župniji. Ohranite še jo za naprej! Opačovalac.

Duhovna gredica. Pred pustom. Kako hitro mine čas! Zdi se nam menda vsem, da smo še le pred kratkim poklekili pred božične jaslice in se veselili trenutka, ko je zasijala svetu luč odrešenja. Gledali smo v duhu novorojeno Božje dete; a sedaj nas sv. cerkev že pelje v drugo, v velikonočno dobo, v moško dobo našega Zveličarja. Opominja nas, da je tek življenja le kratek in po svojih obredih in molitvah nas pripravlja na izvršenje odrešenja po Jezusu Kristusu na križu. To dobo imenujemo velikonočno dobo, ki traja do praznika vnebohoda Kristusovega z osmino vred. Za danes malo pregledamo predpusni čas! To obsega tri predpusne nedelje in še zadnje predpusne dni, to je do pepelne srede. Kar na prvo predpusno nedeljo vtihne pri cerkvenih molitvah veselje aleluja noter do velike sobote. Aleluja, ki se je prideval duhovnim molitvam, je naznanjal duhovno veselje sv. cerkve in njenih sinov. A končan je čas božičnega veselja, misliti nam bo in nam je vsem treba na resno pokoro. Rabi se v tem času pogosto namesto bele mašne obleke vijoličasta, kar pomeni ravno pokoro. To nam naznanja, to nam priporoča tudi začetek sv. maše na prvo predpusno ali prvo predpepelnično sredo: „Circumdederunt me gemitus mortis, dolores inferni circumdederunt me. — Obdali so me smrti zdihljeji in bolečine pekla so me obdale.“ Ko tako zdihuje naš Zveličar, ali se naj mi mar radujemo! Svet se veseli, svet pleše in se smeji, prezira, posmehuje se glasu cerkve, ki vabi k pokori. „Roma ridet et moritur“, tako je zaklical lahkoživim Rimljanom Laktancij. „Rim se smeji in umira“, tako se lahko tudi dandanes le premnogim poreče. V veselju, v zabavah, bi rekel, ljudje kar zdivjajo dneve pred pustom in na pust. Saj si človek lahko privoščiti pošteno veselje, pametno zabavo, sam Bog pravega veselja ne prepoveduje, a mora biti res pravo, v mejah. Sv. Pavel veselje celo priporoča: „Veselite se bratje, še enkrat vam pravim, veselite se, a veselite se v Gospodu.“ Veselje kristjanov bodi vedno tako, da se bo žnjim razvedrila duša in pokrepčalo telo, tako, da duša ne bo škode trpela. Tako bomo ravnali mi in naše veselje bo obilo, bo pravo, bo čisto! C.

Književnost.

Pasjeglavci. Zgodovinska povest. Češki spisal Alojzij Jirasek, preložil S. S. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Povest nudi prizore iz časa kmečkih uporov na Češkem; slika namreč, kako se je bojeval kmečki stan za svojo svobodo. Naša mladina, ki želi vedno kaj novega, zabavnega, naj seže po tej lepi knjigi, raznim agentom pa, ki ponujajo malovredne židovske romane, naj pokaže vrata. Knjiga se dobiva v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in sicer nevezana po nižani ceni K 1—, krasno vezana K 2-10 s poštnino vred. Po nižani ceni jo je dobiti le do konca marca.

Razno blago.

Nova ekspedicijska na severni tečaj. Glasoviti polarni raziskovalec Amundsen je imel v Londonu predavanje, na katerem je izjavil, da je zopet pripravljen na potovanje proti severnem poljarju, katero potovanje bo trajalo najmanj 5 let. Odpotoval bode iz Norveške v začetku leta 1910 na ladiji „Fram“, katera bode preskrbljena z živežem za celih 7 let in bo imela jako izbrano moštvo. Iz Norveške gre v San Francisco okoli rta Hora na najskrajnejšem delu Južne Amerike in potem naravnost do rta Barov, najsevernejšega kraja Amerike. Od tukaj bode poslal zadnje vesti in se odpravi potem na polarni pot. Ta pot po poljarju bode trajal, kakor Amundsen zatrjuje 4—5 let. V tem času bo mogoče

zbirati kolikor mogoče več podatkov in grafičnih opazovanj na dosedaj še nepoznanem dnu arktičnega ocejana. Amundsen se nadeja, da doseže zelo važna odkritja. Nastavljale so se različne hipoteze, pravi Amundsen, po katerih bi bila na polu zemlja jako prostrana, jaz ne nastavim nikake hipoteze, ker se hočem sam na mestu svojih opazovanj prepričati o teh stvareh.

V korist obmejnih Slovencev je trgovina tiskarne sv. Cirila založila krasen papir z vodotiskom: Papir tiskarne sv. Cirila. Biti slovenske krvi, bodi Slovincu ponos! Dobi se v kasetah s 50 zavitki in 50 pismenimi listi, 25 zavitki in 25 listi, v mapicah z 10 zavitki in 10 pismenimi listi. Kasete stane 1.60 K in 90 v, mapica pa 30 v. Trgovci dobijo običajni popust. Vsa narodna društva in vse vrle Slovence in Slovenke opozarjamo, naj v svojih dopisih rabijo ta papir v korist obmejnih Slovencev!

Važna razsodba upravnega sodnega dvora glede pasjega kontumaca pri steklini. Najvišje upravno sodišče je z razsodbo z dne 14. oktobra 1908, št. 9688, razsodilo, da se smejo psi, ki za časa kontumaca letajo prosto brez nagobčnika, ne samo v slučaju ulovitve, ampak tudi naknadno pokončati. S tem je izrečeno, da se smejo vsi psi, katere se zaloti na prostem ali na javnih krajih brez nagobčnika, gospodarju odvzeti tudi pozneje, da se jih pokonča, lastnika dotičnega psa pa se kaznuje po kazenskih določbah zakona zoper živalske kužne bolezni.

Nov srebrni dvekronski denar (goldinar), katerega prično v kratkem kovati, bo imel na eni strani podobo cesarjevo, na drugi orla z znakom 2 K ter letnico kovanja. Napis se bo glasil: Franciscus Josephus I. Imperator Austriae, Rex Bohemiae, Galliciae, Illiriae etc. (Franc Jožef I. cesar avstrijski, kralj češki, gališki, ilirski itd.). Rob bo gladek in imel vdolbene besede „Viribus unitis“ (z združenimi močmi). Premer bo znašal 27 mm.

Koliko ljudi govori razne jezike. Nek učenjak se je bavil s tem, da je izračunal, koliko ljudi da govori kateri jezik. Po njegovih podatkih se največ ljudi poslužuje kineškega jezika, katerega govori približno 400 milijonov ljudi. Za kineškim jezikom govori največ ljudi angleščino in sicer 200 milijonov. Za angleščino sledi ruščina, katero govori 100 milijonov in hindostanski jezik, katerega se poslužuje tudi približno 100 milijonov ljudi. Potem pridejo ostali jeziki po redu kakor: nemški z 87 milijoni, arabski z 55 milijoni, francoski z 47 milijoni, japonski z 46 milijoni, španski z 45 milijoni, italijanski z 31 milijoni in portugalski jezik z 22 milijoni ljudi.

Nova dijamantna polja v južni Afriki. V zadnjem času so odkrili nova dijamantna polja, ki so dolga 20, a široka 3 angleške milje. Družbe za iskane dijamantov so dobile koncesijo za 20 let. Jedna družba deluje s kapitalom 120.000 funtov šterlingov in producira mesečno dijamante izvrstne kakovosti v vrednosti 6000 funtov šterlingov. Neprilичno je samo to, da se mora voda iz velike daljave dovažati.

Ker je poročil zamorko, je bil v Ameriki obsojen na 18letno ječo neki belec. Vse samostojne države Zjedinjenih držav imajo zakon, po katerem je prepovedano vsakemu belec, oženiti se s kako zamorko, ali v obče z ženo, ki ima samo kapljico zamorske krvi v sebi.

Smešnice.

V krčmi. Gost: „Gospod krčmar, vas pa ne bodo potrdili k vojakom“. Krčmar: „Zakaj ne?“ — Gost: „Zato, ker nimate dobre mere!“

Radoveden Vilko. „Ata, zakaj pa vzamete vselej psa s seboj, kadar greste na lov? Ali se morda bojite — zajca?“

Rešitev besedne uganke v štev. 3.

B
e
z
Č r n o g o r e o
o
Ž i r o v n i c a
i
n
a

